

Paryż dn. 6 maja 1919 .

V. NOTATKI POLITYCZNE.

791/5

I.- Jutro dopiero poznamy dokładny tekst warunków pokojowych dla Niemiec. Nie spodziewamy się żadnego polepszenia w sprawie Gdańska; co do Śląska Górnego to naogół sprawa dodatnio się przedstawia ; co do Mazowsza i Warmji zarządzony będzie plebiscyt .

Co do granic wschodnich dalsza niepewność , szanse zaś ukraińskie podnoszą się od pewnego czasu stale i silnie . Kwestja Śląska Cieszyńskiego w zasadzie rozstrzygnięta ma być przez plebiscyt .

II.- Przyjazd Paderewskiego potwierdził szereg błędów i fałszywą taktykę dyplomatyczną pana Dmowskiego . P. Dmowski w istocie w akcji swej dyplomatycznej ograniczył się do najścislejszych stosunków z Francją zaniedbując inne czynniki jak Amerykę, a nie miał dostępu do Anglii , gdzie cieszy się antypatją lub lekceważeniem . Prezydent Paderewski osobiście stwierdził te braki w działalności p. Dmowskiego i ocenia je nader krytycznie ~~cyfrowem publicum~~ / wywołało to już znaczne tarcia między obiema osobistościami , w których p. Dmowski właściwymi sobie metodami stara się steroryzować prezesa Ministrów . Grozi więc dymisją z roli delegata i w następstwie rozwinięciem akcji w kraju przeciw Paderewskiemu . Dymisję swą składać miał już Dmowski, podobno, kilkakrotnie . Tę gotowość rezygnacji tłumaczyć należy chęcią zrzucenia z siebie odpowiedzialności za niepomyślny na ogół stan sprawy polskiej na temie dyplomatycznym i chęcią zrzucenia winy na ewentualnych zastępców, lub tych, którzy w obecnjej chwili p. Dmowskiemu w akcji jego "przeszkadzają" .

III.- Wileńska odezwa Komendanta wywołała w kołach dyplomatycznych jaknajlepsze wrażenie , natomiast stanowisko większości Sejmu przyjęte bardzo krytycznie. Spowodowało ono notę Komisji trzech skierowaną pod adresem p. Dmowskiego , w której ~~Intenta~~ oświadczą mniej więcej co następuje:

Możliwość zetknięcia ~~się~~ ^{się} wrogię wojsk polskich z litewskimi, których zadaniem jest walka ze wspólnym wrogiem rosyjskim, zmusza nas do przestrzeżenia strony interesowanych ~~z~~ ^{przed} podobnym konfliktem i zakomunikowania im stanowczego naszego stanowiska, że w ~~sprawach~~ decyzjach Konferencji Pokojowej żadne fakty dokonane ręką zbrojną w obecnej chwili nie będą brane pod uwagę.

IV.-Prezydent Paderewski podziela w zupełności stanowisko Komendanta ~~nie~~ nie tylko z powodu swych przekonań federalistycznych, ale zarówno z punktu widzenia polityki zagranicznej i terenu dyplomatycznego, na którym wszelkie projekty imperjalistyczne polskie napotkają się z bezwzględną opozycją.

V.- Całe stanowisko i działalność Prezydenta Paderewskiego, jego ~~lojalność~~ lojalność wobec Komendanta jak i manifestowane tendencje demokratyczne, wreszcie antagonizm z Dmowskim zasługują na zbliżenie się doń ze strony lewicy i poparcie go w obecnej chwili w kraju dokąd udać ma się w dniach najbliższych by przedstawić Sejmowi mylne stanowisko jego większości odnośnie do polityki zagranicznej.

VI.- W kwestji obsadzenia placówek dyplomatycznych, Paderewski skłonny jest w pewnej mierze zastosować się do zasady przez nas przedstawionej, a mianowicie obsadzenia miejsc drugich w poselstwach, w głównych państwach, przez ludzi obozu lewicowego jak i wogóle wziąć pod rozwagę nasze zarzuty skierowane przeciwko pewnym już ~~wy~~ dysygnowanym ~~kom~~ kandydatom jak np. Piltzowi. Oczywiście wobec pewnej wrażliwości Prezydenta na nacisk czyniony ze strony nam przeciwnej, koniecznym jest przypilnowanie przez stronnictwa lewicowe tej sprawy.

N. J. J. J.